

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos LIX. — Izdan in razposlan dné 11. decembra 1890.

207.

Ukaz ministerstva za deželno bran
z dné 28. novembra 1890. l.

v izvršitev zakona z dné 11. aprila 1889. l. (Drž. zak. št. 41.), s katerim se uvaja nov vojni zakon.

V naslednjem se iz III. déla vojnih predpisov, dogovorjenih s c. in k. državnim vojnim ministerstvom v izvršitev vojnega zakona z dné 11. aprila 1889. l. (Drž. zak. št. 41.), razgláša **izpisek**, obsegajoč tista določila, katerih znanje je sosebno važno za osebe moštvenega staleža v vojstvu in vojnem pomorstvu in pa za občine.

Welsersheimb s. r.

Vojnih predpisov III. del.

Razpregledni predpis o osebah moštvenega staleža v vojstvu in vojnem pomorstvu.

I. Oddelek.

Nedejalne osebe moštvenega staleža.

§. 1.

Splošne opomnje.

1. Nedejalnim (neaktivnim) osebam moštvenega staleža (nedejalnega moštva) pripadajo:

(Slovenski.)

- osebe na trajnem dopustu,
- nedejalni rezervisti,
- nedejalni nadomestni rezervisti in
- nedejalno moštvo pomorske brambe.

Z oznamenilom „moštvo“ se tukaj razumévajo tudi v noben činovni razred uvrščene, gažo prejemajoče osebe vojstva in vojnega pomorstva.

2. Osebe na časnem dopustu, katere je treba razločevati od oseb na trajnem dopustu, so dejalne vojaške osebe, s katerimi se postopa po predpisu o časnem dopuščanju oseb moštvenega staleža.

3. Vse dopuste, kateri niso omenjeni niti v „predpisu o časnem dopuščanju oseb moštvenega staleža“, niti v pričujočem délu vojnih predpisov, zmatrati je za časne, ako so dovoljeni z nadaljnim prejemom pristojbine ali ako so se brez pristojbine podelili na trajno dobo, katera ne presega tréh mesecev. Ostali dopusti so trajni.

O dvomih, ki bi v tem oziru utegnili nastati, odločujejo končno vojaška teritorialna poveljstva.

II. Oddelek.

Vojaškoslužabne in osebne razmére nedejalnega moštva; njega sodna oblast in podredba pod vojaško disciplinarno kazensko oblast.

§. 6.

Splošne opomnje.

1. Nedejalno moštvo je zavoljo svoje vojne dolžnosti zavezano samó tistim omejitvam, katere so vtemeljene v vojnem zakonu ter potrebne za razpreglednost.

Té za razpreglednost potrebne omejitve se ustanavljajo s pričujočim délom vojnih predpisov.

Nedejalno moštvo je v izvrševanju vseh dolžnosti, katere nastanejo iz teh omejitev, podrejeno pristojnim razpreglednim oblastvom (§. 11.), v nadaljnjih stopinjah pa vojaškemu teritorijalnemu poveljstvu in državnemu vojnemu ministerstvu, oziroma političnemu deželnemu oblastvu in ministerstvu za deželno bran.

2. Vse vloge (prošnje, pritožbe*) nedejalnega moštva v vojaških služabnih stvaréh je zadajati pri pristojnem političnem okrajnem oblastvu, ako se taiste ne donesó morda pri priglednem (kontrolnem) zboru; politično okrajno oblastvo odpošlje potem pri njem zadane vloge pristojnemu dopolnilno-okrajnemu poveljstvu. Poslednje naj ravna v zmislu lastnega področja in obstoječih služabnih predpisov.

Take vloge se smejo pri političnem okrajnem oblastvu bivališča zadajati brez zadržka.

Tudi vročevanje in izdajanje odlokov in povelj, ki prihajajo od krdélnih oddelkov, zavodov in vojaških oblastev, mora se vršiti po razpreglednih oblastvih.

3. Nedejalnemu vojaku je prepovedano, nositi vojaško uniformo ali celó posamezne kose té uniforme (kakor n. p. bojno kapo). Ako se mu je o prestopu v nedejalno razmérje dala kaka vojaška uniforma, smé jo nositi samó do prihoda v svoje bivališče in pa, kadar zopet odhaja v službovanje.

4. Nedejalnemu moštvu ni dovoljeno, stopiti v tujezemske vojaške službe.

*) Vlogam, katere se zadajajo v zmislu tega predpisa v razpregledne naméne o dohodu, o izpremenah bivališča ali o potovanjih, pristoji pristojbinska prostost.

Druge vloge, katere dotičnik zadaje v svojem interesu, n. pr. vloge za dovolitev zakona ali oprostitev od priglednega zbora itd., nimajo té ugodnosti.

Tiste vloge, katere se v razpregledne naméne in ne v svojem interesu dotičnega nedejalnega vojaka pošiljajo političnim oblastvom, proste so poštarine.

Ta poštarinska prostost je omejena samó na dopise, kateri se oddajajo na pošto ali s pošte v avstrijsko-ogerski monarhiji in pa v Bosni in Hercegovini, ter se ne uporablja v lokalnem prometu in pa pri pismenih zglasitvah občinskemu načelniku (županu).

Vlogam, katerim je dovoljena poštarinska prostost, treba je na naslov (adreso) napisati oznamenilo: „Po uradnem pozivu“, ako naj se ž njimi postopa prosto poštarine.

§. 7.

Predpis o zglašanji.

1. Nedejalni vojak se mora najkasneje 14 dní po izstopu iz dejalnega službovanja, vojaške izuče ali orožne vaje — novinec (rekrut) ali nadomestni rezervist, ki ostane v nedejalnem razmerji, pa najkasneje 14 dní po tistem dnevi, ko je bil uvrščen — zglasiti pri občinskem načelniku bivališča.

Vojak na časnem dopustu, kateri prestopi v nedejalno razmérje, mora to zglasitev opraviti najkasneje 14 dní potem, ko je prejel vojaško prehodnico (vojaške bukvice, pos).

2. Vsako izpreméno svojega bivališča mora nedejalni vojak pred odhodom zglasti občinskemu načelniku, prihod v novo bivališče pa mora v 8 dnéh naznaniti občinskemu načelniku poslednjega kraja.

Prav tako je tudi vsako izpreméno stanovanja v bivališči samem zglasti občinskemu načelniku najkasneje 8 dní po selitvi.

3. Pri takšnem potovanji po domačih deželah (tozemstvu) ali pa v inozemstvo, vsled katerega je treba, da je dotičnik nad 14 dní z doma, zglasti je občinskemu načelniku odpotovanje in pa vrnitev s potovanja.

Ako pri odpotovanji ni bilo moči vedeti naprej, da bo moral biti dotičnik nad 14 dní z doma, treba je opraviti zglasitev kasneje, in sicer zadnji čas 14 dní po odpotovanji.

Nedejalni vojak, kateri se pogodboma vzprejme na kako c. in k. vojno ladijo, naj občinskemu načelniku pristaniškega kraja zglasti, da je stopil na ladijo ali z ladije.

4. Pri vsaki zglasitvi, da bo odpotoval ali bival v inozemstvu, mora dotičnik povedati, po kateri tretji osebi bi se mu mogla pošiljati kaka povelja, kadar bo on z doma.

Toda on sam bo kriv kake škodnosti, katere bi utegnili nastati, ker se ní zanašati na to posredovalno osebo.

5. Kadar se nedejalni vojak na svojem potovanji ustavi v kakem kraju na 14 dní ali še več, tedaj mora svoj prihod in odhod zglasti občinskemu načelniku tega kraja.

6. Okrajnemu oblastvu dobro znane osebe, katere morajo po svojih opravkih večkrat ali nagloma odpotovati, smé pristojno okrajno oblastvo

odvezati takih zglasitev (točka 3. in 5.), ako taiste skrbé za tó, da se jim vročujejo vsa povelja, kakor gré.

7. Tisti, kateri se kličejo v dejalno službovanje, vojaško izučbo ali v orožno vajo, morajo se pred odhodom zglasti pri občinskem načelniku bivališča.

8. Nedejalni vojak, kateri potuje po Bosni in Hercegovini ali pa tam biva, mora vse zgoraj omenjene zglastitve opravljati pri tistem okrajnem oblastvu*) téh dežel, v čegar uradnem okoliši je njegovo bivališče. Če kedó biva v Polimji, opravlja té zglastitve pri vojaško-postajnem poveljstvu, katero je morebiti v njegovem bivališči ali pa temu najbliže. Ako se ni moči zglasti pri vojaško-postajnem poveljstvu, naj se dotičnik ravná po točki 9.

9. V inozemstvu bivajoči ali potujoči nedejalni vojak mora v zgorenjih točkah predpisane zglastitve opravljati pri c. in k. zastopnem oblastvu, če je katero v njegovem bivališči, sicer pak mora pristojnemu okrajnemu oblastvu ali naravnost ali pa po svoji posredovalni, v domovini bivajoči osebi nannanjati vsako izpreméno bivališča, da se mu bodo mogla pošiljati kaka povelja.

Nedejalni vojak, kateri ne spada v nobeno tozemsko občino, opravlja té zglastitve pri pristojnem dopolnilno-okrajnem poveljstvu.

10. Vse zglastitve o prihodu in bivanji ali od-potovanji je opraviti ustno ter pri tem pokazati poverilno listino, samó kjer tega ní moči, bodi zglastitev pismena.

V dokaz, da se je zglastitev opravila, mora jo dotično oblastvo postaviti na videž v poverilni listini. Kadar se poverilna listina ne dá donesti, tedaj naj oblastvo potrdi opravljeno zglastitev dotičniku kakó drugače.

11. Nedejalni vojak, kateri opusti kako zgoraj omenjeno zglastitev, storí se kriv prestopka ter zapade globi od 2 do 100 goldinarjev.

Kazensko postopanje pristoji političnim oblastvom bivališča, ter se o njem nalično uporabljajo določila §. 84. v vojnih predpisov I. délu.

*) S temi se razumevajo okrajni uradi, okrajne podružnice in pa mestni magistrat v Sarajevu.

Kaznuje naj se tudi tedaj, kadar se je prestopek zgodil zunaj kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru.

V teh slučajih pristoji postopanje in razsodba političnemu oblastvu domovinske občine.

Ta ista kazen zadene, in sicer po političnem oblastvu bivališča, tudi ogerske državljane, kateri bivajo v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, naj so se krive storile prestopka v tem državnem ozemlju ali pa zunaj njega.

Ker je z ozirom na namen predpisov o zglašanji razločno povedan samó čas, kedaj dolžnost zglastitve pričinja, dolžnost zglašanja pa je neprestána, zató opuščena zglastitev ne more zastarati dotlé, dokler traja dolžnost zglašanja, oziroma dokler se prestopek nadaljuje.

Gledé uporabe glob in gledé tega, kakó je neizterjatne globe izpreminjati v kazni na svobodi, veljajo določila §. 85. v I. délu.

12. Nedejalne osebe moštvenega staleža, ktere so pri odhodu v dejalno službovanje (v presentno službo) opustile zglastitev, kaznujejo naj se po vojaških disciplinarnih predpisih.

Postopanje in prisodba kazni pristoji pristojnemu dopolnilno-okrajnemu poveljniku.

13. Ako nedejalni vojaki

- a) menjajo domovinsko pravico (domovinstvo),
- b) prosijo za obrtno dopustilo ali obrtni list,
- c) zahtevajo poverilno listino za tozemstvo ali inozemstvo, delavske ali poselske bukvice in e. r.,

naj oblastvo, kateri pristoji pravica, o tem razsojati in take listine izdajati, pogleda v poverilno listino in se prepriča, da je prositelj res izpolnil svojo zglastitveno dolžnost.

Ako se najde pri tém, da prositelj svoji zglastitveni dolžnosti ni zadostil, primorati ga je, da takój opravi opuščeno zglastitev, ter eventualno ukreniti, kar je potrebno v njegovo kaznovanje.

§. 8.*

Potovanje.

1. O potovanji nedejalnega moštva veljajo za civilne osebe obstoječi predpisi; zatorej imajo

samo dotična civilna oblastva pravico, podeljevati mu dovolila za potovanje.

V potni listini je na videž postaviti vojaški značaj dotičnega moža.

2. Potovanje po domačih deželah in po Bosni in Hercegovini ni gledé trajne dobe in cilja zavoljo vojne dolžnosti dotičnika zavezano nobeni omejitvi; pač pa je potovanje v inozemstvo in po morji zavezano omejitvam, podanim v naslednjih točkah.

3. Potne prehodnice (potni listi) v inozemstvo, oziroma dovolila za pomorska potovanja (pomorsko-služabne bukvice) se sméjo izdajati:

- a) osebam na trajnem dopustu najdalje na šest mesecev, — dovolila za pomorsko potovanje pa samo za avstrijsko-ogerske ladije male in velike obrežne vožnje;
- b) enoletnim prostovoljcem, ki so do nastopa prezentne službe na dopustu, do tega časa;
- c) še ne uvrščenim in pa že uvrščenim nadomestnim rezervistom, kateri še niso bili v osemtedenski vojaški izučbi, do dobe bližnje izučbe;
- d) orožnim vajam zvezanim rezervistom in nadomestnim rezervistom, kateri so v izvrševanju pomorske obrti na trgovinskih ladijah ali pa so pogodboma vzprejeti na kako c. in k. vojno ladijo, dovolila za pomorsko potovanje na dolgo vožnjo, oziroma potne prehodnice do bližnje orožne vaje njih nabornega letnika, zatorej najdalje na dve leti, — drugim v inozemstvo potujočim pa potne prehodnice do bližnjega priglednega zbora ali bližnje orožne vaje, zatorej najdalje na eno leto, toda črez eno leto in do dvéh lét samó tedaj, ako je bil dotičnik oproščen omenjenih služabnih zveznosti;
- e) rezervistom in nadomestnim rezervistom, kateri so že opravili orožne vaje ali jim sploh niso zavezani, in sicer takim, ki so v izvrševanju pomorske obrti na trgovinskih ladijah, dovolila za pomorsko potovanje na dolgo vožnjo, ostalim pa potne prehodnice do dvéh lét;
- f) v pomorsko brambo spadajočim na vso dobo, dokler traja to njih služabno razmérje;

g) tistim, ki so v poslednjem letu služabne dolžnosti ter so v izvrševanju pomorske obrti na trgovinskih ladijah ali pa pogodboma vzprejeti na kako c. in k. vojno ladijo, in sicer dovolila za pomorsko potovanje na dolgo vožnjo, oziroma potne prehodnice nad dobo dveh let.

4. Tisti, katerim so se dala dovolila za pomorsko potovanje ali pa potne prehodnice, dolžni so tudi o času svojega potovanja takój slušati poziv, kateri bi jim došel, vendar je pri pozvih ob miru jemati nanje ozir v toliko, kolikor to dovoljuje vojaška korist.

5. V inozemstvo potujoč nedejalen vojak se ne sme navesti kot spremljevalec v potni prehodnici drugega človeka, ampak mora imeti svojo lastno, na svojo osebo slovóčo potno listino.

6. Ako je zaukazana splošna ali delovita mobilizacija, ne sméjo se nedejalnemu moštvu podeljevati potne prehodnice in dovolila za pomorsko potovanje, in vojaka, kateri bi tako potno listino že imel, zavrniti je na meji monarhije, oziroma ni mu dovoliti, da bi stopil na kako ladijo.

7. Vse osebe vojstva (vojnega pomorstva), katere so z doma v inozemstvu, morajo se, ne da bi čakale še posebnega poziva, nemudoma vrniti v domovino, kadar se sploh izvé, da monarhiji blizu preti vojska in se je že sklicala reserva.

§. 9.

Zenitev.

1. Osebe na trajnem dopustu se ne smejo ženiti, ako jim tega ni dovolil poveljnik njih krdelnega oddelka (zavoda itd.), kateri ima po predpisu o ženitvi pravico, dajati to dovolilo.

Izvzete so tiste osebe na trajnem dopustu, ki so v poslednjih treh mesecih svoje služabne dolžnosti v liniji, in pa one, ki so kot gojenci za učiteljstvo in iz družinskih ozirov na dopustu (v. z. §. 61., prvi odstavek, c).

Prošnje za dovolitev ženitve je obložiti po §. 138. : 1. v I. delu ter vložiti po §. 6. : 2. pričujočega déla. Ako se dodeli dovolilo za ženitev, zglašiti je opravljeno ženitev s tém, da se predloži po-ročni list.

2. V točke 1. drugem odstavku oznamenjene osebe na trajnem dopustu, nedejalni rezervisti,

nadomestni rezervisti in pomorski bramboveci ne potrebujejo za ženitev dovolila vojaških oblastev; taistim tudi ni treba opravljene ženitve naznanjati pristojnemu dopolnilno-okrajnemu poveljstvu.

3. Ako se prestopi v točke 1. prvem odstavku izrečena prepoved, uporabljajo se določila §. 19. v I. delu.

§. 10.

Sodna oblast; vojaška disciplinarno-kazenska oblast.

1. Nedejalno moštvo stoji v vseh svojih civilnih (državljskih) razmérah, kakor tudi v kazenskih rečéh pod civilnimi sodišči ali oblastvi.

Taisto pa stopi pod vojaško sodno oblast in vojaško disciplinarno-kazensko oblast z dném, ko se mu vroči pozívno povelje ali ko se to povelje zakonito razglasi, ali pa, kadar pozív slove na neki določen dan, z dném, na katerega pozív slove, — ako pa se je predstava (prezentacija) opravila poprej, z dném predstave.

Vojaška sodna oblast in vojaška disciplinarno-kazenska oblast o moštvu, katero stopi prostovoljno iz nedejalnega razmerja v prezentno službo, prične se z dném predstave.

S tistimi, kateri pridejo k priglednemu zboru (poprigledu ali dodatni kontroli), naj se zavoljo vojaških pregreškov, katere napravijo v času zbora, postopa po vojaških kazenskih in disciplinarnih predpisih (§. 38. : 16.).

Nadalje je nedejalno moštvo kaznovati po vojaških disciplinarnih predpisih:

- kadar opusti zglasitev pri odhodu v aktivno službovanje (prezentno službo) (§. 7. : 12.) in
- kadar neopravičeno izostane od priglednega zbora, oziroma poprigleda (§. 39. : 7.).

2. Pristojnost civilnih sodišč in oblastev za moštvo, stopajoče iz razmerja dejavnosti, pričenja se z izstopom iz erarne prehrane.

3. Civilna sodišča bodo političnemu okrajnemu oblastvu, v čegar uradnem okoliši je sodišče, naznanjale vsako proti kakemu nedejalnemu vojaku pričeto preiskavo, ne gledé na to, ali se taista proti

njemu vrši na svobodi ali v zaporu, in pa vsako pravnomočno razsodbo, potém tudi — kadar se kedó obsodi in kazni na svobodi — obsojencu določeno kaznišče in pa dan, kedaj mora kazni nastopiti.

Politično okrajno oblastvo pošlje potem to poročilo pristojnemu okrajnemu oblastvu, tó pa pristojnemu dopolnilno-okrajnemu poveljstvu, da to naznani staležnemu oddelku.

V Bosni in Hercegovini bodo pošiljala civilna sodišča ta poročila tistemu okrajnemu oblastvu, v čegar uradnem okoliši biva ali je bival dotični nedejalni vojak; poslednje oblastvo bo ta poročila pošiljalo pristojnim političnim okrajnim oblastvom, da jih naznanjajo pristojnim dopolnilno-okrajnim poveljstvom in staležnim oddelkom.

Civilna sodišča bodo poleg tega po dokončani preiskavi vojaškim oblastvom pošiljala, ako se to zahteva, tudi uradne spise na vpogled.

Prav takó se naznanja tudi, če se je kazenska doba morda kesneje skrajšala.

4. Politična okrajna oblastva in policijska ravnateljstva naj po razpreglednih oblastvih staležnim oddelkom naznanjajo kazni, katere so prisodila nedejalnemu moštvu.

Kazni, katere so bile nedejalnim vojakom prisojene po bosánsko-hercegovinskih upravnih oblastvih, naznanjajo razsojevalna oblastva pristojnemu političnemu okrajnemu oblastvu, katero o tem poroča pristojnemu dopolnilno-okrajnemu poveljstvu, da jih naznani staležnemu oddelku.

Ravnateljstva prisilnih delalnic (poboljševalnic) naj vsako predajo kakega zavezanca vojstvene (vojnopomorstvene) dolžnosti v prisilno delalnico (poboljševalnico) in tako tudi vsak izpust take osebe iz nje naznanjajo političnemu okrajnemu oblastvu, v čegar okoliši je prisilna delalnica (poboljševalnica). Okrajno oblastvo posreduje to naznanilo pristojnemu okrajnemu oblastvu, poslednje pa pristojnemu dopolnilno-okrajnemu poveljstvu, da je poroča staležnemu oddelku.

5. Vse kazni, katere so komu prisojene po civilnih sodiščih in oblastvih ter se naznanjajo krdelnim oddelkom (zavodom), vpisati je v kazenski zapisnik.

6. Ako bi se vsled téh uradnih poslov in kazni (točka 3. in 4.) ne moglo s kakim zavezanecem vojne dolžnosti za aktivno službovanje razpolagati na dobo 4 tedne presegajočo, opomniti je to v razpreglednih zapisnikih.

III. Oddelek.

Razpreglednost.

§. 15.

Sodelovanje občin pri razpreglednosti.

1. Občinski načelniki so dolžni popisovati v občini bivajoče nedejalno moštvo brez ozira na pristojnost.

V to služi:

Vzorec
8.

a) knjiga zglasilnica po vzorci 8. z imenskim popisom, ako treba, v abecednem redu po vzorci 9. in

Vzorec
9.

b) izkazilo o izpremenah bivališča (§. 17.).

2. Vpis v knjigo zglasilnico, katera se piše po redu zglasitev, opraviti je v navzočnosti zglasovalca ali pa takoj potem, ko dojde pismena zglasitev, ter je treba pokazano poverilno listino vrniti zglasovalcu takoj, ko se je opravljena zglasitev vpisala v nji.

V razpredelu 15. knjige zglasilnice je pri vsaki zglasitvi v bivališče zapisati stanovišče nedejalnega vojaka, in tamkaj tudi postaviti na videž značaj, ime in stanovišče tiste osebe, ki v dotičnih slučajih posreduje dostavo kakih povelj z doma bivajočemu vojaku.

3. Občine sè svojim pravilnikom (štatutom), opravljajoče posle političnega okrajnega oblastva, naj v knjigo zglasilnico vpisujejo samo tiste, ki jim niso pristojni, zglasitve pristojnikov pa je takoj zabeleževati v razpreglednem zapisniku, katerega morajo pisati po §. 13.

Vzorec
10.

4. Občinski načelniki naj nadalje hranijo po vzorci 10. napravljeni razpregledni spisek domovinstvenega nedejalnega moštva, katerega naj jim daje okrajno oblastvo, in kateri naj se, kolikor ga občine same ne morejo popravljati, vsaj vsako leto izpravi o priglednem zboru, in — ako treba — na novo spiše.

§. 17.

Izkazila o izpremenah bivališča.

Vzorec
13.

1. O zglasitvah, katere opravlja nedejalno moštvo po §. 7., pišejo občinski načelniki mesečna izkazila o izpremenah bivališča po vzorci 13.

2. Ta izkazila se morajo s 1. dnem vsakega meseca z nova pričeti, in v njih je vpisavati vsako zglasitev v bivališče, izvzemši izpremene stanovišča v bivališči samem, brez ozira na pristojnost dotičnika tako, kakor je iz vzorca razvidno.

3. Ta vpis naj se opravi ob enem z vpisom v poverilno listino in v knjigo zglasilnico.

4. S poslednjim dnem vsakega meseca naj se ta izkazila završe ter predložé političnemu okrajnemu oblastvu.

Pismena zglasila naj se pridenejo izkazilu o izpremenah bivališča. Ta izkazila morajo občine dopošiljati tudi tedaj, kadar ni bilo nobenih zglasitev.

5. Okrajna oblastva prepišejo zglasitve pristojnikov v razpregledni zapisnik, prevzamejo zglasence, kateri še niso v njih razpregledu, v svoj lastni razpregled, ter odpošljejo vsa od občin poslana izkazila o izpremenah bivališča zbrana, in sicer do 5. dne naslednjega meseca dopolnilno okrajnemu poveljstvu.

9. Občinski načelniki so odgovorni za pravo pisanje knjige zglasilnice in izkazil o izpremenah bivališča. Kadar bi se nerednosti grajale brez vsega uspeha, tedaj se smé zaukazati, da naj se pisanje teh razpreglednih pomagál po obstoječih občinskih redih in občinskih pravilnikih opravlja na račun občine.

§. 21.

Postopanje pri izpremeni domovinstva (domovinske pravice).

1. Izpremene in dobítnve domovinstva naj nedejalni vojak naznanja okrajnemu oblastvu, kateremu bo odslej pristojen.

§. 22.

Izstop iz razpregleda sploh.

1. Ako vojak stopi iz nedejalnega razmérja, izbrisati ga je iz razpregleda ter ob enem v razpregledu povedati razlog izstopu.

7. Ako nedejalen vojak umrje, naj si občinski načelnik smrtnega kraja priskrbi njega smrtni list in poverilno listino, ter naj ju predloží političnemu okraj-

nemu oblastvu, katero ti listini, eventualno po pristojnem okrajnem oblastvu, odpošlje pristojnemu dopolnilno-okrajnemu poveljstvu. Poslednje pošlje smrtni list staležnemu oddelku.

IV. Oddelek.

Poziv, dohod in predstava nedejalnega moštva.

§. 25.

Splošne opomnje.

2. Nedejalno moštvo se more sklicati:

- a) v prezentno službo (I. in II. oddelek v II. delu);
- b) v vojaško izučbo (IV. oddelek v II. delu);
- c) v orožno vajo (V. oddelek v II. delu);
- d) v dopolnitev vojstva (vojnega pomorstva) na bojni stalež (§. 45. v II. delu); in
- e) v izjemno dejalno službovanje ob miru (§. 46. v II. delu).

§. 26.

Poziv in dohod v prezentno službo.

1. Nedejalno moštvo se v prezentno službo kliče na ukaz krdelnih oddelkov in zavodov po pristojnih dopolnilno-okrajnih poveljstvih s posredovanjem pristojnih okrajnih oblastev.

Tisti zavezanci prezentne službe, o katerih je že došlo kako kazensko poročilo zavoljo neposlušnosti pozivnega povelja (§. 33. : 6.), naj se — ako se niso že ob enem proglasili za begune in se ni z njimi že takó postopalo — kličejo o vseh prihodnjih pozivnih rokih, 1. oktobra in 1. aprila.

3. Politično okrajno oblastvo preskusi doglasje podatkov v pozivnicah s podatki svojega lastnega razpreglednega zapisnika, zabeleži v poslednjem poziv, ter odpošlje liste, podpisavši jih — in oziraje se na izkazila o izpremenah stanovišča, ki so mu morda med tem došla — v 48 urah občinskemu načelniku stalnega bivališča, da jih ta izroči dotičniku.

Ako klicanec stalno biva zunaj pristojnega okraja, določi se mu pozivnica po političnem okrajnem oblastvu bivališča njegovega. Poslednje

določilo velja tudi o tistih, ki bivajo v Bosni in Hercegovini.

Okrajna oblastva teh dežel bodo skrbela za nemudno in varno vročevanje pozivnic.

V inozemstvu stalno bivajočim naj okrajno oblastvo pošilja pozivnice po posredovalni osebi (§. 7 : 4.), in ako se tá ni določila, neposredno na stroške klicanca proti poštnemu prejemnemu listu.

4. V nobeno tozemno občino pristojnim (§. 11. : 4.), v inozemstvu bivajočim osebam na stalnem dopustu naj dopolnilno-okrajna poveljstva določi pozivnice neposredno proti poštnemu prejemnemu listu, drugim takim vojakom pa po političnem okrajnem oblastvu bivališča.

5. Občinski načelniki naj pozivnice, katere se jim določi, kar se dá naglo izročé klicancem, ako pa to ni mogoče, ker so taisti za nekaj časa zapustili svoje stalno bivališče, naj jih dajo postavljnim posredovalnim osebam.

6. Kadar se kličejo taki nedejalni vojaki, kateri so nameščeni pri finančnih stražah, pri državnih varnostnih stražah in naposled pri kaznišnicah in sodiščih kot jetniški nadzorniki in služabniki, tedaj naj pristojno okrajno oblastvo pošlje pozivnice služabnemu oblastvu, pod katerim stojé klicanci, in to mora pozivnice nemudoma vročiti dotičnikom.

Pristojna okrajna oblastva naj take pozive služnikov pri železničnih in paroplovstvenih podjetjih naznanjajo dotičnim podjetjem.

V ta namen se omenjenim civilnim oblastvom in podjetjem nalaga, da zabeležujejo nedejalno moštvo, ki je pri njih v službi, in da vsakega nedejalnega vojaka, katerega vzprejmejo v službo in katerega odpusté iz službe, naznanjajo od slučaja do slučaja pristojnemu okrajnemu oblastvu.

To naj v razpredelu „opomnja“ svojega razpreglednega zapisnika zabeleži dotični vzprejem v službo ali odpust iz službe.

7. V posebnih slučajih morejo dopolnilno-okrajna poveljstva določi pozivnice za posamezne osebe neposredno dotičnim občinskim načelnikom, da jih klicancem vroče ali oddajo posredovalnim osebam, vendar naj o tem poročajo pristojnemu okrajnemu oblastvu, da se temu ustrezno ravna.

8. Na pozivnice se ne smejo staviti nikake postranske opomnje; morebitne opomnje, ki se

tičejo poizvedeb o klicanci, naj se postavijo na „spremnico“, katera se pozivnici pridene.

9. S pozivnico se klicanec zavezuje, da naj odrine ali takoj ali pa da naj pride nekega določenega dné.

Ako se klicancu nalaga, da naj odrine takoj, dovolj se mu 48 ur odloga, da vredí svoje domače razmere in zglaší svoj odhod pri občinskem načelniku.

10. Vsak klicanec je dolžan, odriniti naravnost v tisti kraj, ki je povedan v pozivnici, in k tistemu vojstvenemu oddelku, ki je v nji označen.

Ako pa je vojstveni oddelek, v katerega je nedejalni vojak klican, zunaj dopolnilnega okraja, v katerem je njegovo bivališče, ter bolj oddaljen od poslednjega kakor dopolnilno-okrajno poveljstvo njegovega bivališča, more se pri tem dopolnilno-okrajnem poveljstvu zglašiti v predstavo.

Pod omenjenimi pogoji se smé v službovanje priti tudi pri dopolnilno-okrajnih poveljstvih v Bosni in Hercegovini; tisti, ki bivajo v južni Dalmaciji in sosednih delih Hercegovine, pa smejo odriniti k posadnemu poveljstvu v Dubrovnik in Kotor.

11. Določila o dohodu enoletnih prostovoljcev se nahajajo v II. oddelku II. dela tega predpisa.

12. Klicanec mora priti v službo, bodi kar hoče, razen tedaj, kadar bi se sè zdravniškim pričevalom, v katerem je natančno razložiti stanje bolezni, dokazalo, da ni moči dotičnika prevažati. To spričevalo naj — če klicanec biva v kakem posadnem (garnizonskem) kraju vojstva (vojnega pomorstva, deželne brambe) — izdá ali pa vsaj potrdí kak vojaški (deželnoqrambovski) zdravnik; drugače pa mu je treba potrdila po občinskem načelniku.

13. Klicanci so dolžni, da do kraja, kjer se vojaški opravijo in opremijo, pridejo v svoji obleki ter se seboj prinesó pozivnico, poverilne listine in pa drobnosti, ki so jih morda že prejeli.

§. 28.

Poziv, dohod in predstava v vojaško izučbo.

1. Tisti zavezanci linijske službe, ki se samó vojaški izučujejo, in pa nadomestni rezervisti, ktere bo vojaški izučevati, kličejo se prav tako, kakor

se nedejalno moštvo kliče v prezentno službo (§. 26.).

Tiste osebe, katere je še jemati v vojaško izučbo in o katerih je že došlo kako kazensko poročilo zavoljo neposlušnosti pozivnega povelja (§. 33. : 6.), naj se — ako se niso že ob enem proglasile za begune in se ni ž njimi že takó postopalo — kličejo o pozivnem roku prihodnjega leta in eventualno naslednjih let.

2. Moštvo je klicati k tistemu dopolnilno-okrajnemu poveljstvu, v čegar področji se bo izučevalo.

3. Da se klicancu dá časa dovolj v vredbo svojih osebnih razmér, naj se kliče taisti, ako močé, štiri tedne pred pričetkom izučevalne dobe.

4. Klicanec je dolžan, odriniti naravnost k dopolnilno-okrajnemu poveljstvu, katero je v pozivnici povedano.

Ako pa bivališče klicanca ni v okoliši dopolnilno-okrajnega poveljstva, h kateremu mora on odriniti, ter je od tega bolj oddaljeno kakor dopolnilno-okrajno poveljstvo njegovega bivališča, smé se v predstavo zglašiti pri tém poveljstvu.

Gledé dohoda veljajo tudi določila §. 26. : 12. in 13.

5. Tudi ta predstava se opravi takó, kakor predstava v prezentno službo (§. 27.).

6. Vojaške prehodnice tistega moštva, katero se jemlje v izučbo, naj se odpošljejo tistim pododdelkom, pri katerih se ta izučba vrši.

§. 29.

Poziv, dohod in predstava v orožno vajo.

1. Reservisti in nadomestni rezervisti naj se v orožno vajo kličejo prav tako, kakor se nedejalno moštvo kliče v prezentno službo (§. 26.).

Pozivnice je napraviti po vzorci 17.

Tisti, o katerih je že došlo kako kazensko poročilo zavoljo neposlušnosti pozivnega povelja v orožno vajo (§. 33. : 6.), naj se — ako se niso že ob enem proglasili za begune in se ni ž njimi že takó postopalo — kličejo h kaki orožni vaji, katera bo v drugem letu ali v naslednjih letih.

2. Kadar se v orožno vajo jemljejo osebe na stalnem dopustu, kličejo se s taistimi pozivnicami, toda s oznanimom: „v prezentno službo na dobo orožne vaje“.

3. Klicanec je dolžan, odriniti naravnost v tisti kraj, ki je povedan v pozivnici, in pa k tistemu vojstvenemu oddelku, ki je v nji oznamenjen.

Ako pa je vojstveni oddelok, h kateremu je klican, zunaj dopolnilnega okraja, v katerem je njegovo bivališče, ter je taisti bolj oddaljen od poslednjega kakor dopolnilno-okrajno poveljstvo njegovega bivališča, more se pri tem dopolnilno-okrajnem poveljstvu zgledati v predstavo. Pri tem naj odhod iz svojega bivališča vravná takó, da bo negledé na predstavo pri dopolnilno-okrajnem poveljstvu svojega bivališča o pravem času dospel v kraj, kamor je namenjen.

Tisti, čegar bivališče je od krdelnega oddelka, h kateremu je klican v orožno vajo, oddaljeno nad 150 km., naj to orožno vajo opravi — ako ni naspotno posebe zaukazano — pri najbližem krdelnem oddelku dotičnega orožja v tisti dobi orožnih vaj, kakor je poslednjemu ustanovljena, ter naj odrine k dopolnilno-okrajnemu poveljstvu svojega bivališča.

Gledé dohoda veljajo tudi določila §. 26. : 12. in 13.

4. Tudi ta predstava se opravi takó, kakor predstava v prezentno službo (§. 27.).

5. Vojaške prehodnice tistih vojakov, ki so se resnično prevzeli v orožno vajo, naj se določijo tistim pododdelkom, pri katerih to moštvo opravlja svojo orožno vajo.

§. 30.

Poziv in dohod o dopolnitvi vojstva (vojnega pomorstva) na bojni stalež.

1. Pri splošni mobilizaciji se nedejalno moštvo po nalógu dopolnilno-okrajnih poveljstev kliče po političnih okrajnih oblastvih z javnimi razglasili po posebnih, za tó veljavnih predpisih.

2. Pri deloviti mobilizaciji in pri dopolnitvi vojstva (vojnega pomorstva) na bojni stalež, ne da bi bila zaukazana mobilizacija, kliče se po dolo-

čilih §. 26. s pozivnicami po vzorci 18., katere je izpolniti precej po prejemu pozivnih spiskov ter jih razposlati nemudoma.

Kliče pa se v opremno postajo. V pozivnici je na mesto podpisa dopolnilno-okrajnega poveljnika pritisniti samo služabni pečat tega poveljstva.

Ako se potrebuje samo neko določeno število nedejalnih vojakov, mora se v pokritje morebitnih nedostatkov klicati več mož, kakor jih je v resnici treba. Ta nadvečina, katera se po skušnji ustanovi, pa ne sme presegati 10 odstotkov.

3. Kadar se nedejalno moštvo kliče vsled mobilizacije, tedaj mora taisto, izvzemši osebe, ki se časno ali stalno pusté v svojih civilnih službah, v dejalno službovanje odriniti najkasneje po preteku 24 ur odloga, katere so mu dane, da vredí svoje domače posle ter pri občinskem načelniku zgledí svoj odhod.

Ta ròk (frešt) se pri splošni mobilizaciji šteje od tistega časa, ko se je oznanil razglas mobilizacije v občini bivališča, pri deloviti mobilizaciji pa od tistega časa, ko se je komu vročila pozivnica.

Moštvo, katero se je samo časno pustilo v svojih civilnih službah, naj odrine v službovanje tistega dné, ki je zató določen, ter naj ne čaka še posebnega poziva.

4. Ali naj vojak pri splošni mobilizaciji odrine naravnost v opremno postajo, ki je navedena na prvi strani vojaške prehodnice, ali pa k dopolnilno-okrajnemu poveljstvu svojega bivališča, to bo razvidel iz razglasila, katero se bo nabilo.

Dohodni kraj za tiste, ki so namenjeni za kako posebno bojno službovanje, in katerim se je dala namenilnica (namembnica, §. 24.), povedan je v poslednji.

Pri deloviti mobilizaciji je vojak dolžan, odriniti naravnost v postajo, ki je povedana v pozivnici. Ako pa mu ní mogoče tje odriniti naravnost zató, ker ne zná potne merí ali iz drugih razlogov, naj se v predstavo zgledí pri dopolnilno-okrajnem poveljstvu svojega bivališča.

5. Za dohod moštva o dopolnitvi vojstva (vojnega pomorstva) naj bojni stalež, ne da bi bila zaukazana

mobilizacija, veljajo določila, katera so ustanovljena za delovito mobilizacijo.

6. Vsak klicanec ima pravico, na stroške državne blagajnice se voziti po železnicah in ladijah parnicah iz svojega bivališča do dopolnilno-okrajne ali opremne postaje.

Kot vozno poverilo (legitimacija) v porabo železnic proti kesnejšemu vračilu po vojstveni upravi velja vojaška poverilna listina vojakova (vojaška prehodnica, vojaški list, namenilnica) ali pa njegova pozivnica. Ako ne bi vojak imel v rokah take poverilne listine, dá naj mu občinski načelnik bivališča poverilni list po vzorci 19., kateri prav tako velja za vozno poverilo.

Vzorec
19.

Vozno poverilo naj se pri nastopu vožnje pokaže vratarju ali, ako bi se to zahtevalo, spremniku (konduktêrju) in pregledovalnim organom.

V porabo ladij parnic dobiva proti kesnejšemu vračilu po vojstveni upravi vsak, kedôr odhaja v službovanje in se more posluževati kake parnice, pri zglastvi odhoda od občinskega načelnika bivališča vozno nakaznico po vzorci 20. — in ako bi ne imel v rokah kake vojaške poverilne listine ali pozivnice, poleg tega tudi še poverilni list po vzorci 19. Te vozne nakaznice so za vojstvo tiskane na rumenem, za vojno pomorstvo pa na modrem papirji.

V službovanje odhajajoči vojak naj te listine, in ako je bil klican s pozivnico, tudi to pokaže blagajničnemu uradniku dotične parnične postaje, kateri mu vozno nakaznico odvzame ter za njo dá voznico (vozni list) in pri tej priliki lahko pritisne pečat parnične postaje na poverilno listino, poverilni list ali pozivnico.

Voznica se v službovanje odhajajočemu vojaku odvzame v poslednji postaji.

Ta določila se ne uporabljajo, ako se moštvo vozi po posebnih parnicah, katere je erar vzel v najem za dohajajoče moštvo.

7. Tisti, ki bivajo v zasedenem ozemlju, naj prav takô pridejo v službovanje k bližnjemu tozemu dopolnilno-okrajnemu poveljstvu, kjer se bo ž njimi postopalo po določilih, ki sploh o tem veljajo.

Tisti, ki črez Metković prihajajo v službovanje, predstavijo se pri tamkajšnjem vojaško-postajnem (etapnem) poveljstvu.

Tisti, ki bivajo v južni Dalmaciji in sosednih delih Hercegovine, sméjo odriniti tudi k posadnemu poveljstvu v Dubrovnik in Kotor, kjer se se tudi predstavijo.

8. Ko se sploh izvé, da monarhiji blizu preti vojska in da se je že sklicala reserva, dolžno je v inozemstvu bivajoče moštvo nemudoma se vrniti v domovino, ne da bi čakalo še posebnega poziva (v. z. §. 63.).

C. k. zastopna oblastva v inozemstvu naj pazijo na to, da se ta ukaz izpolnjuje, zamudnikom naj kažejo posledice zamude ter naj jim zaukazujejo, nemudoma odpotovati v domovino, in tam, kjer obstoji kaka mednarodna pogodba, naj jih k temu prisilijo. Opravljeno obveščenje naj se na videž postavi v izkazilu o izpremenah bivališča.

Sicer pak je v inozemstvu bivajoče moštvo dolžno, že prej skrbéti za to, da mu posredovalna oseba zaukazano splošno mobilizacijo naznani nemudoma in gotovo.

9. Sicer veljajo določila §. 26.: 12. in 13.

§. 32.

Poziv, dohod in predstava v izjemno dejalno službovanje.

Poziv, dohod in predstava rezervistov in nadomestnih rezervistov v izjemno dejalno službovanje naj se opravi prav takô, kakor poziv, dohod in predstava nedejalnega moštva v prezentno službo.

§. 34.

Kaznovanje neposlušnosti proti pozivnemu povelju in zapeljave k nji.

1. Pri dohodu vsakega nedejalnega vojaka iz nedejalnega ali neuvrščenega razmêrja v kako vojaško službovanje je pri krdelnem oddelku (zavodu), h kateremu je došel, treba spričati, ali je dotičnik natančno izpolnil pozivno povelje.

Ako se to ni zgodilo, ovédeti je, ali je tega kriv dotični vojak. Kadar je res kriv, tedaj naj se proti njemu prične kazensko-uradno postopanje.

2. Dopolnilno-okrajna poveljstva naj v izvršitev uradnega postopanja vsakega predstavljenega vojaka, kateri je kriv kake neposlušnosti proti pozivnemu povelju, naznanijo krdelnemu oddelku (zavodu), pri katerem stopi v službovanje.

3. Ako se je vojak ali v noben činovni razred uvrščen gažist v zmislu §. 1., oziroma 3. zakona z dné 28. junija 1890. l. (Drž. zak. št. 137.) krivega storil hudodelstva, ali ako je bil vojak zavoljo tega kot begun dejan iz staleža, izročiti ga je kazensko-sodnemu postopanju. To isto naj se zgodi, ako se je neposlušnost pozivnega povelja ali zapeljava k nji, katero je po zgoraj omenjenem zakonu kaznovati kot pregrešek, izvršila v takih okolištinah, da se poveljniku, ki ima kaznovalno pravico, potrebno zdí, prepustiti krivdo kazenskemu sodišču v presojo.

Kazenskosodno postopanje pristoji pristojnemu vojaškemu sodišču.

4. Pregrešek neposlušnosti proti pozivnemu povelju ali zapeljave k nji je kaznovati disciplinarski (strogoredoma), ako se ne prične kazenskosodno postopanje. Postopanje pri tém in prisodba kazni pristoji poveljniku (zavodu), kateri je po vojaških disciplinarnih predpisih v to poklican ter ima kaznovalno pravico krdelnega (mornarsko-kornega) poveljnika.

Tisti, kateri vsled neposlušnosti povelja, pozivajočega jih v dejalno službovanje, zamude nad tri mesece časa prezentne službe, naj zamudo dopolnijo v teku vkupne služabne dobe — ako jih ni morda zadéla obsodba zaradi begunstva s posledicami vréd.

5. Trajno dobo krivne zamude je pismeno dokazati v vseh slučajih, v katerih se neposlušnost proti pozivnemu povelju déva v vojaško-sodno postopanje.

V ta namen je posnetek iz predstavnega zapisa pisnika priložiti kazenskemu naznanilu, katero se je po §. 33.:6. in 7.) že spisalo ali katero naj se ustrezno dopolni ali na podstavi ovedbenih spisov še le sestavi.

Ako slove poziv na „takoj“, začne zamuda:

a) če se je pozivnica vročila klicancu ali njega posredovalni osebi, s tistim dném, katerega je bil klicanec — po odlogu, ki mu je dán, da vredi svoje domače razmére in zglaši svoj odhod občinskemu načelniku — dolžán priti k vojstveni četi, h kateri naj bi bil odrinil, ako se ni morda že prej kje drugod zglašil v predstavo;

b) če se je pozivnica nabíla, z dném, katerega se je nabíla.

Kadar se pri splošni mobilizaciji pozivlja z javnimi razglasíli, izkazati je sosebno treba, kedaj se je objavil razglas v dotični občini, v kateri se je bil kaznívec zglašil v bivališče, oziroma v kateri bi se bil moral zglasiti. Gledé na tiste, ki bivajo v inozemstvu, naj c. in k. zastopna oblastva določijo čas, kedaj se je sploh javno zaználo, da monarhíji blizu pretí vojska in se je sklicalo nedejalno moštvo vojstva (vojnega pomorstva) (v. z. §. 63.). Potém je pričetek zamude preračuniti po določilih, podanih v spredaj stoječem odstavku pod a.

V slučajih mobilizacije časno v svojih civilnih službah puščeni vojaki morajo po izteku dodeljenega odloga odriniti v dejalno službovanje. Pri tistem moštvu té vrste, katero bi morda ne došlo v službovanje, računati je zamudo od tistega dné, katerega bi bili morali po izteku odloga dospeti pri vojstveni četi, kamor jim je bilo odriniti v službovanje.

6. Ako je bil kak vojak, kateri se je zavoljo neposlušnosti proti pozivnemu povelju izročil kazenskosodnemu postopanju, spoznan kriv hudodelstva begunstva, zaukaže in izvrši naj staležna četa dodatno, da se dene iz svojega staleža ter vzame v stalež kot begun.

V. Oddelek.

Prigledni zbori.

§. 35.

Splošne opomnje.

1. V §. 55. vojnega zakona zaukazani prigledni (kontrolni) zbori so vojaški uradni posli v dosego zanesljivega razpregleda o bivališči nedejalnega moštva.

Sodelovanje okrajnih oblastev in občin je pri tem omejeno na posredovanje poziva, na privedbo priglednih zavezancev in na izpravo svojega lastnega razpregleda.

2. Prigledni zbori se praviloma shajajo v uradnih sedežih političnega okrajnega oblastva. Kjer okolnosti to zahtevajo, smejo se opravljati tudi v uradnih sedežih okrajnih sodišč.

O tem odločujejo vojaška teritorialna poveljstva porazumno s političnimi deželnimi oblastvi.

3. Prigledne zборе vodi v stojališčih dopolnilno-okrajnih poveljstev vojsstva óni stotnik, ki je pridelen kadru pri dopolnilnem bataljonu dopolnilno-pristojnega pehotnega (tirolskega lovskega) polka, ali pa, če je ta zadržan in pa v stojališčih, dopolnilno-okrajnih poveljstev vojnega pomorstvakak dopolnilno-okrajni častnik. V vnanje politične okraje vsakega dopolnilnega okraja se razpošljejo največ štirje obhodni prigledni oddelki, katerih vsak sestoji iz enega častnika, ki zná deželni jezik (stotnika ali činovno najstarejšega nadporočnika), enega podčastnika in enega trobca.

Te častnike, oziroma podčastnike in trobce naj daje dopolnilno-pristojni pehotni (tirolski lovski) polk, oziroma vojno pomorstvo. Častniki in podčastniki morajo dobro znati, kakó se vodi razpregled.

S politične strani bodi pri priglednem zboru navzočen poslanec političnega oblastva, od tistih občin pa, katerih moštvo prihaja k zboru, bodijo navzočni občinski načelniki ali njih namestniki.

4. Prigledni zbori naj se vsako leto opravljajo v dobi od 1. oktobra do 15. novembra.

Ustanavlja se pričetek priglednih zborov, ozi-
rati se je na pridobitne in krajne razmere.

Prigledni zbori se smejo opravljati tudi o nedeljah in praznikih, vendar se v mestih z več cerkvami ne smejo pričeti pred 10. uro, v drugih krajih pa še le po veliki maši (poglavitni službi božji). Da bi se javna služba božja motila, to naj se zabrani brezpogojno.

5. Na vsak prigledni dan je 100 do 150 mož določiti takó, da se ne loči nedejalno moštvo, ki

prihaja na isti prigledni kraj ter pripada isti občini.

Ako je zatorej v kakem okraji več priglednih zborov, naj se taisti opravijo neposredno drug za drugim.

6. Določitev priglednih krajev in dni v vsakem okraji pristoji dopolnilno-okrajnim poveljstvom v porazumu s političnimi okrajnimi oblastvi.

Pri tem je želeti, da potujejo prigledni organi v okrogu po najbližjih potéh.

Načrte, ki so v podstavo tem dogovorom, naj sestavijo dopolnilno-okrajna poveljstva.

Ako bi se ne moglo doseči dogovora, naj se zaprosi odloka vojaško-teritorialnega poveljstva, katero jo dá, doprašavši politično deželno oblastvo, in njemu naj dopolnilno-okrajna poveljstva predložé tudi končno ustanovljene potovalne in opravilne črteže.

7. Da se čas prigleda vojnim zavezancem vtisne v spomin ter s tém olajša izpolnjevanje prigledne dolžnosti, naj se — za prigledne zборе in pa za popriglede (dodatno kontrolo, §. 39.) — v vsakem dopolnilnem okraji določijo „stalni“, za vsako leto veljavni prigledni dnevi.

8. Prigledni zbori naj se opravljajo, ako le mogoče, na večih, prostih, toda ne vsakemu pristopnih, oziroma takih prostorih, ki se ustrezno dadó zapreti, sosebno na dvoriščih vojašnic, v uradnih poslopih i. e.

§. 36.

Poziv k priglednemu zboru.

1. Poziv k priglednim zborom naj se v vsaki krajni občini opravi sploh z javnim nabitkom ali z drugačnim javnim razglasilom, kakor je kje navada.

V razširjenih krajnih občinah je to razglasilo opraviti v vsakem kraji, v vseh na strani ležečih hišnih skupinah in stanoviških poslopih pa takó, kakor je tam navada in kakor najbolj ustreza naménu.

2. Izdajati dotične razglase, katere je najmenj štirinajst dni pred pričetkom priglednih zborov objavljati, to pristoji političnim okrajnim oblastvom.

§. 37.

Dolžnost, prihajati na prigledni zbor.

1. Na prigledni zbor je dolžan priti vsak ne-dejalni vojak.

Izveti so:

- a) kandidatje za duhovski stan;
- b) tisti, kateri so v tekočem letu bili v dejalnem službovanji ali so se udeležili vojaške izučbe ali orožne vaje;
- c) tisti, kateri so v tekočem letu prišli v dejalno službovanje, na vojaško izučbo ali orožno vajo, pa so zaradi bolezni ali super-arbitracije (nadpregledbe) zopet nazaj postavljeni v nedejalno razmérje;
- d) s potrdilom obdarjeni nedejalni podčastniki, kateri so v javnih službah stalno ali za časno nameščeni;
- e) tisti, kateri so v kazenskem ali preiskovalnem zaporu, ali kateri so dani v kako prisilno delalnico (poboljševalnico);
- f) tisti, ki so dobili dovolilo za pomorsko potovanje ali pa potne liste v inozemstvo, če so res na ladiji ali če res bivajo v inozemstvu;
- g) tisti, ki o času priglednega zbora služijo v žandaremstvu;
- h) tisti, ki so na stalnem dopustu, in pa nadomestni rezervisti v tistem letu, v katerem so bili pri naboru potrjeni.

2. Prihoda na prigledni zbor se morejo oprostiti:

- a) tisti, ki so v inozemstvu stalno naseljeni;
- b) bolniki na podstavi spričevala, katero je potrdil občinski načelnik;
- c) tisti, ki so sicer dolžni priti na prigled, pa so v verojétno dokazanih, silno nojnih in neodložnih družinskih ali osebnih razmérah, n. p. če kedó hudó zbolí ali umrje izmed domačinov (družine v ožem zmislu) i. e.;
- d) tisti, ki so sicer dolžni priti na prigled, pa potujejo po takih opravkih, o katerih se dá dokazati, da se ne smejo odlagati;

e) ladijeplovci, kadar izvršujejo svoj obrt, in

f) v §. 56. vojnega zakona oznamenjene osebe, kolikor so za vodstvo uradnih poslov neobhodno potrebne, na prošnjo načeljučega jim oblastva.

Dovolila daje pristojno dopolnilno-okrajno poveljstvo.

Dotične, s potrebnimi dokazili obložene prošnje je zadajati o pravem času takó, kakor je povedano v §. 6.: 2.; da so v prošnji navedeni razlogi za oprostitev resnični, to morata potrditi občina in politično okrajno oblastvo.

Vsaki prošnji za oprostitev je priložiti vojaško prehodnico.

3. Kadar v slučajih, v točki 2. pod b, c, in d omenjenih, ni bilo moči o pravem času vložiti prošnje za oprostitev zató, ker je bilo premalo časa, prinesiti je po občinskem načelniku na prigledno mesto uradno potrjeno spričevalo, katero dokazuje ovirajoče razloge, in ž njim vojaško prehodnico.

4. Tisti, kateri so bili prihoda na prigledni zbor oproščeni po točki 2. b, c, d in e, in pa tisti, ki so v točki 3. omenjeni, morajo priti k popri-gledu (§. 39.); tisti pa, ki so po točki 2. a in f oproščeni, prosti so tudi poprigleda.

§. 38.

Vršitev priglednega zbora.

1. Vsak je dolžán, udeležiti se priglednega zbora v tistem priglednem kraju, kateremu je po oblastvenem razglasu bila odkazana občina, kjer se je zglasil v bivališče, oziroma kjer bi se bil moral zgglasiti.

Samó tistim zavezancem priglednega zbora, ki so zglasili svoje odpotovanje, dovoljuje se, udeležiti se priglednega zbora z moštvo njih časnega bivališča.

8. Poslanci okrajnega oblastva naj prinesó na prigledni zbor razpregledni zapisnik, občinski načelniki pa razpregledni spisec, knjigo zglasilnico in izkazilo o izpreménah bivališča.

11. Prigledne zavezance naj pripelje in nadzoruje občinski načelnik, kateri naj skrbí za to,

da se o pravem času snidejo. Taisti naj dohajajo v nevojaški (civilni) obleki ter naj sè seboj prinesó vojaško prehodnico; orožje, palice i. t. r. naj se odložé pred začetkom uradnega poslovanja; kaditi pri njem je prepovedano.

Skrbeti za mir in red na priglednem prostoru pred priglednim zborom in potem, to je dolžnost političnega okrajnega oblastva.

§. 39.

Poprigled.

1. Tisto prigledu zavezano nedejalno moštvo, katero ni prišlo k priglednemu zboru v prigledni kraj, ki je oznamenjen v §. 38.: 1. — in tudi ni bilo prihoda na prigledni zbor popolnoma oproščeno (§. 37.: 4.) — dolžno je priti na poprigled (dodatno kontrolo).

Vzorec 8.

k §. 15.

Politični okraj.Krajna občina.

Knjiga zglasilnica

o nedejalnem moštvu vojstva in vojnega pomorstva.

Tekoča številka	Datum zglasitve	Krdelni oddelek (zavod)	Naborni letnik	Glavne knjige listna št.	Šarža	I m é	Domovinska občina
1	2	3	4	5	6	7	8
od 1—44							
45	15/9 1885	Pehotni polk št. 17	1882	136	Korporal	Tomaž Brdnik	Dolenja Šiška
							i. t.
216	14/7 1887	Pehotni polk št. 17	1882	136	Korporal	Tomaž Brdnik	Dolenja Šiška
							i. t.
243	8/9 1887	Pehotni polk št. 17	1882	136	Korporal	Tomaž Brdnik	Dolenja Šiška
							i. t.
290	7. 18..	Pehotni polk št. 17	1882	136	Korporal	Tomaž Brdnik	Dolenja Šiška
							i. t.

Opomnja. 1. Vsaka stran ima 15 vodoravnih razpredelov.

2. Podatke za napolnitev razpredelov 3. do 10. je posneti s 1. in 3. strani vojaške prehodnice, oziroma

3. Oblika papirja B.

Pristojni		Z g l a s i l s e j e				Opomnja
politični okraj	dopol- nilni okraj št.	v bivališče	za potovanje v		na koliko časa	
			kraj	politični okraj		
9	10	11	12	13	14	15
Ljubljana (okolica)	17	1	.	.	stalno	 ulica, hišna št.
d.						
Ljubljana (okolica)	17	.	Zagreb		4 tedne	Posredovalna oseba: I. I., črevljár, ulica, hišna št.
d.						
Ljubljana (okolica)	17	1	.	.	stalno	 ulica, hišna št.
d.						
Ljubljana (okolica)	17	.	v dejalno službovanje			
d.						

s 1. strani vojaškega lista.

Slovenšč.)

Vzorec 13.

k §. 17.

Politični okraj.Krajna občina.

Izkazílo o izpreménah bivališča

o nedejalnem moštvu vojstva in vojnega pomorstva

za mesec september 18 . .

Tekota številka	Dan zglasitve	Krdelni oddelek (zavod)	Naborni letnik	Glavne knjige listna št.	Šarža	I m é	Domovinska občina
1	2	3	4	5	6	7	8
.	15	Pehotni polk št. 17	1882	136	korporal	Brdnik Tomaž	Dolenja Šiška
.	17	Pehotni polk št. 87	1881	408	infanterist	Muha Janez	Lokva
.	20	Dragonski polk št. 5	1883	46	dragonec	Veit Jurij	Knittelfeld
.	29	Korno-topničarski polk št. 3	1880	117	podtopničar	Zach Peter	Vorau
.	30	Pehotni polk št. 17	1888	301	infanterist	Lončar Janez	Leskovca
			i.	t.	d.		

Opomnja. 1. Vsaka stran ima 15 vodoravnih razpredelov.

2. Podatke za napolnitev razpredelov 3. do 10. je posneti s 1. in 3. strani vojaške prehodnice, oziroma s 1. strani vojaškega lista.
3. Dopolnilno-okrajna poveljstva naj vpišejo v posnetkih, katere se dolžna spisavati, v razpredelu 1. občino, oziroma oblastvo, pri katerem se je zglasitev opravila.

Pristojni		Zglasil se je			na koliko časa	O p o m n j a
politični okraj	dopol- nilni okraj št.	v bivališče	za potovanje v			
			kraj	politični okraj		
9	10	11	12	13	14	15
Ljubljana (okolica)	17	1	.	.	stalno	 ulica, hišna št. . .
Sežana	97	1	.	.	3 mesece	 ulica, hišna št. . .
Judenburg	27	1	.	.	stalno	 ulica, hišna št. . .
Hartberg	27	1	.	.	4 mesece	 ulica, hišna št. . .
Litija	17	.	v vojaško izučbo			
		i.	t.	d.		

4. Vojška teritorijalna oblastva in pristaniško admiralstvo v Pulji naj dopolnilno-okrajnim poveljstvom dadó potrebne tiskovine.

5. Oblika papirja: B.

Poverilni list¹⁾

za²⁾

.

.

v to, da odrine k svojemu krdelnemu oddelku v

I., dné 18 . .

Občinski pečat.

Podpis
občinskega načelnika.

- Opomnja.** 1. Poverilni list je tiskan v jeziku, ki je v dotičnem kraju navaden.
2. Občinski načelnik naj vpiše šaržo, imé in krdelni oddelek vojaka, in pa postajo, kamor naj taisti odrine v službovanje.
3. Oblika papirja: B (četrto pole).